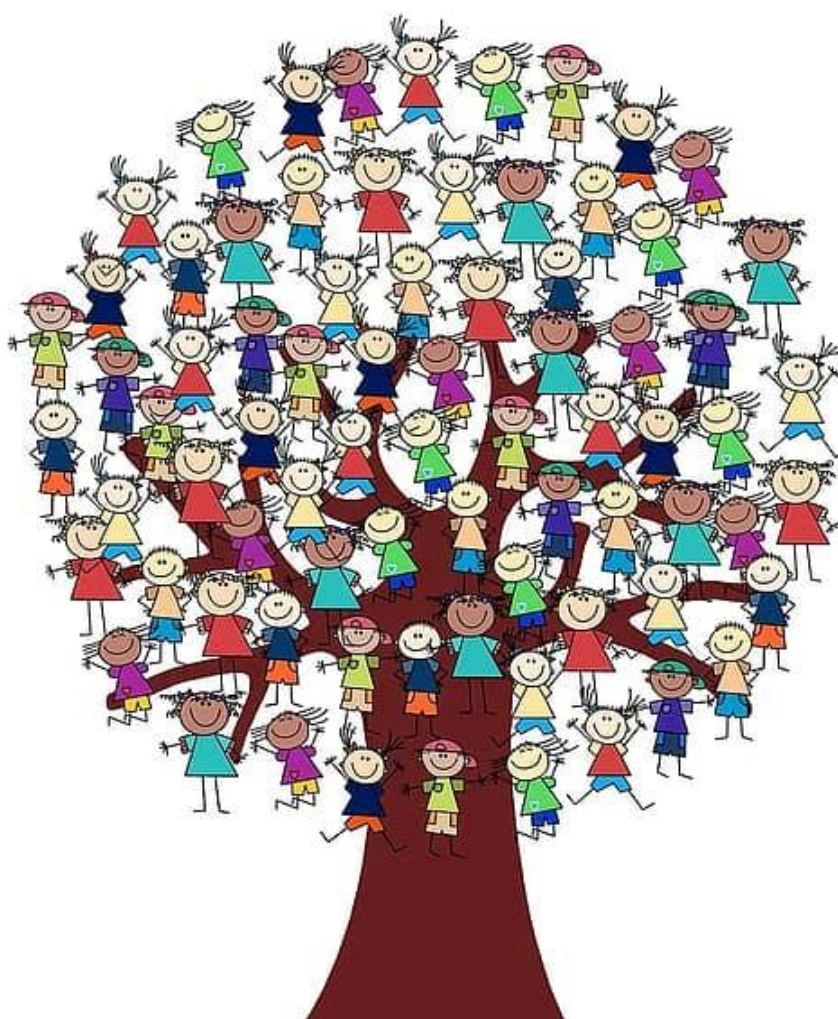
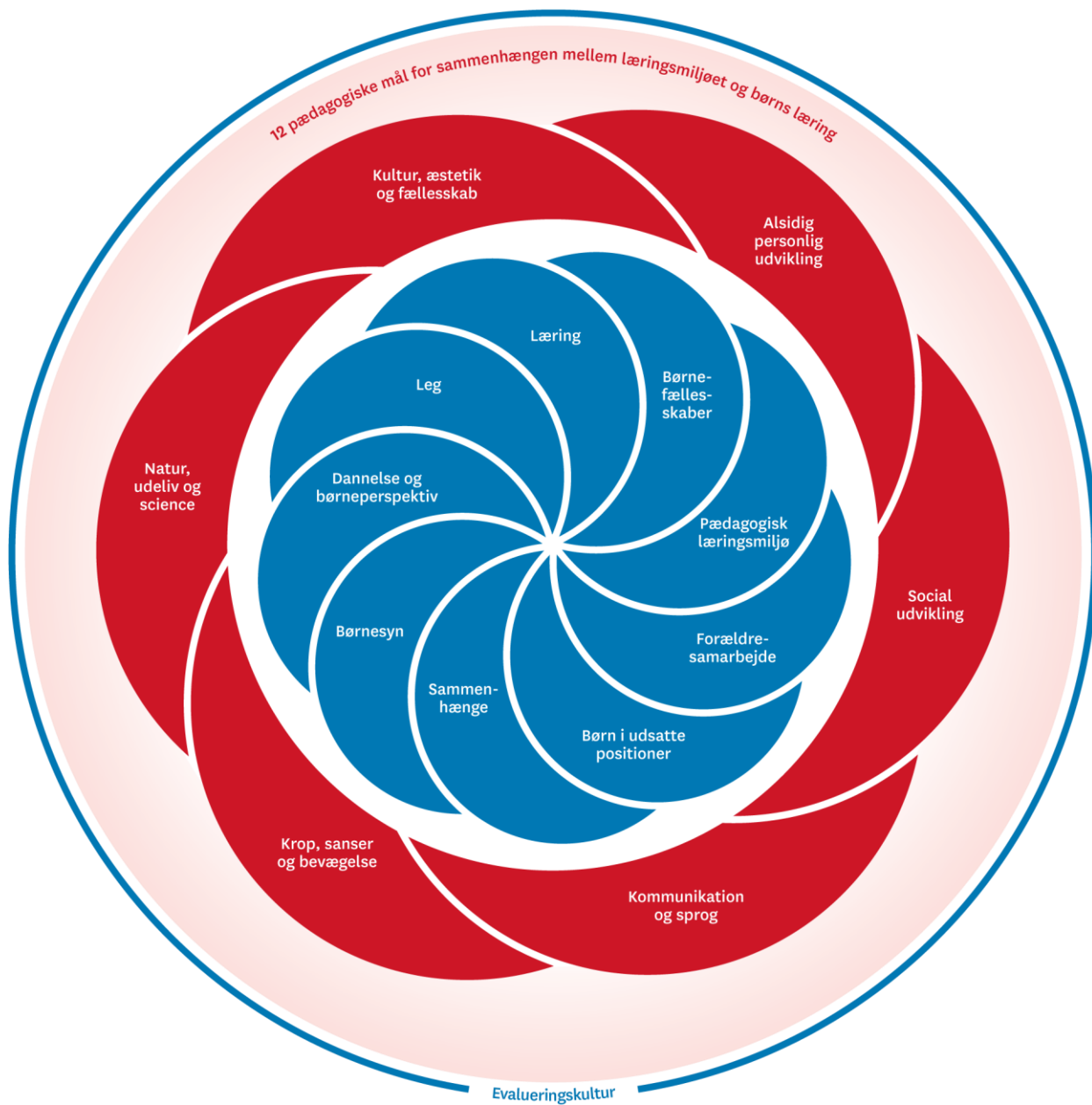

Pædagogisk læreplan for Maglemuen 2021

Velkommen til vores pædagogiske læreplan. Du vil her få indblik i vores pædagogiske grundsyn, og hvordan vi forvalter det i dagligdagen. Du vil også få et indblik i vores arbejde, med at udvikle vores pædagogik gennem evaluering, for hele tiden at sikre et udviklende, trygt og lærerigt miljø.

Hvem er vi?

Maglemuen er en daginstitution, der gennem mange år, har dannet ramme omkring børns hverdag. Vi består af to huse, Maglegården og Valmuen. Der sker hele tiden udvikling og meget har ændret sig, siden institutionerne åbnede.

I Valmuen er vi en børnehave med omkring 44 børn, fordelt på 2 stuer. Vi har den ekstra ressource, at have specialpædagoger tilknyttet huset. De er med til at støtte udviklingen af et inkluderende miljø, for børn, der har ekstra brug for støtte.

I Maglegården er vi både en vuggestue på 24 børn og en børnehave på 40 børn.

Valmuen og Maglegården er to selvstændige huse under samme ledelse, og har samlet navnet Maglemuen.

Maglemuen har et fælles pædagogisk grundlag, som I kan læse om i denne læreplan. Vi har meget samarbejde på tværs af husene og har stor glæde af hinanden, da vi har fælles personalemøder og fælles evalueringskultur.

Maglemuen ligger i den nord/vestlige del af Haslev. Vi ligger i et hyggeligt villakvarter fra 1950'erne og 60'erne med små rolige veje og gode stisystemer. Der er gode muligheder for ture i området, både hvis vi vil kigge på biler – lege på legeplads eller rulle ned ad bakker. Der er ikke noget som en god løbetur på stierne. I gåafstand ligger der også to spejderhytter med grønne områder og andre udfoldelsesmuligheder. En tur derop, når brombærrene er modne, er godt for smagssansen, efterfulgt af en god gyngetur og gemmeleg i skoven.

Maglemuen ligger tæt på Nordskovskolen, som er en del af Vestskolen. Bag Nordskovskolen ligger Nordskoven, som også danner ramme om gode ture, hvor sanser og motorik virkelig kan udfordres. Her er der også rig mulighed for at dykke ned i natur og science.

Vi har et tæt samarbejde med skolerne, som I kan læse mere om i læreplanen.

Pædagogisk grundlag

Vi lægger først og fremmest vægt på, at der er en rar og positiv stemning i Maglemuen. Forældre og børn skal alle mødes med åbenhed og anerkendelse. Det giver mulighed for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Når du som barn kommer i Maglemuen om morgenen, vil du blive mødt med et 'godmorgen' og en nysgerrighed på, hvordan du har det og hvad du vil fortælle. Du vil blive inviteret op til morgenmad eller ind i en aktivitet. Hvis det en dag er svært, at sige farvel til mor og far, vil de voksne snakke med dig om det, hjælpe dig med at sige farvel og trøste dig, til du er klar til at lege.

Når børn bliver mødt, der hvor de er og bliver spejlet i deres følelser og oplevelser, så bliver de klogere på dem selv og på verden. Vi støtter dem i at udvikle en robusthed, som de kan tage med ud i mødet med verden.

I vil som forældre også blive mødt med åbenhed og nysgerrighed på jeres familie. Samarbejdet med jer, er en grundsten i vores arbejde. Sammen sikrer vi bedst, at skabe de bedste betingelser for trivsel, udvikling, læring og dannelse hos jeres barn.

Vi lever i et demokratisk samfund i Danmark, og vi skal sammen være med til at udvikle børnenes demokratiske dannelse. Det betyder, for os i Maglemuen, at vi hele tiden har fokus på børnenes perspektiv. I vuggestuen har vi øje for, hvad der optager børnene, og tilrettelægger vores aktiviteter ud fra det. I børnehaven bliver børnene inddraget mere og mere direkte gennem snakke i dagligdagen, hvor de fortæller om, hvad der optager dem. Derudover kan børnene i løbet af dagen vælge, hvad de gerne vil lege med, indenfor nogle givne rammer. Det kan være, at vi har bestemt, at vi er udenfor. Men udenfor kan de bestemme, hvad de vil lege med.

Demokratisk dannelse handler meget om fællesskabet, og hvordan vi er sammen med hinanden. I fællesskabet lærer børnene, hvordan de påvirker andre, og hvordan andre påvirker dem. De bliver klogere på, hvilke uskrevne regler der gælder, og hvilken betydning de selv har for fællesskabet. Det har stor betydning for ens kammerater, at man snakker pænt til hinanden. Det har betydning for fællesskabet, hvor højt man snakker fx under frokosten og aktiviteterne. Vi ønsker at give børnene oplevelsen af, at fællesskabet gør oplevelsen større.

Børn i fællesskaber

I alle dagtilbud i Faxe Kommune arbejder vi ud fra et børnesyn, der kort og præcist lyder: "Alle børn gør det godt, når de kan." Det betyder, at vi som pædagogiske personale til hver en tid tror på og ved, at børn gerne vil. Gerne vil lære, gerne vil indgå i lege, gerne vil være med i fællesskaber.

Det børnesyn arbejder vi videre med i en strategi, som vi har valgt at kalde "Børn i Fællesskaber." Børn i Fællesskaber handler om, at alle børn har ret til et liv og en hverdag så tæt på almenområdet, som muligt. Og det er vores ansvar som pædagogiske voksne løbende at evaluere og udvikle praksis og herigennem sikre alle børns deltagelsesmuligheder.

Alle børn ret til at blive mødt af krav, der er tilpasset deres aktuelle udviklingsniveau og deres behov. Der er evidens for, at jo tættere børn er på almenområdet, jo bedre klarer de sig på længere sigt. Vi arbejder for og med, at børn i udfordringer, hvad enten det er af kortere eller længerevarende karakter, tilbydes støtte i det almene dagtilbud og senere i skolen.

I legen øver børnene selv den demokratiske dannelse. Her bearbejder de og lagrer alle de input, de har fået. Der skal sættes en ramme for legen, og her bliver demokratiet øvet. Bestemmer den, der fandt på legen det hele, eller kan de andre være medbestemmende. Er det muligt at komme med ideer til legen og dermed påvirke legens retning. Tør barnet komme med ideer til legen og sige nej, hvis barnet ikke synes at legen er god.

Tid til leg prioriteres højt i Maglemøen, for den er så vigtigt for børnenes udvikling. I voksenstyrede lege, hvor den voksne sætter regler op for legen, øves kompetencer til at følge regler og acceptere dem, selvom det går imod eget ønske. Samtidig opleves glæden ved at lege en god leg i fællesskab.

Trivsel, udvikling, læring og dannelse sker i alle dagligdagens situationer. Vi skal gribe dem og bruge dem, til at støtte børnene i deres udvikling. Det er både i alle dagligdagens rutiner, i aktiviteter og i leg. Der er læring i både vores beviste og ubevidste handlinger. Vi har stor fokus på børneperspektivet, som bliver uddybet længere fremme.

BØRNESYN, DANNELSE
OG BØRNEPERSPEKTIV,
LEG , LÆRING OG
BØRNEFÆLLESSKABER.

Vi arbejder grundlæggende ud fra et anerkendende børnesyn. Børn er forskellige og har forskellige erfaringer med sig. De har forskellige måder at begribe verden på, og handler ud fra det. Vi er nysgerrige på deres forståelse og møder dem der.

Vi møder børnene ud fra tankerne omkring nærmeste udviklingszone. Børn udvikler sig forskelligt og i forskelligt tempo. Vi bestræber os altid på, at møde det enkelte barn – der hvor det har brug for støtte. Vi tror på, at det er her, børnene lærer bedst.

Trivsel, dannelse, læring og udvikling sker hele tiden, og vi har valgt at de sætter rammen for vores pædagogik omkring leg og børnefællesskaber.

TRIVSEL I MAGLEMUEN

Trivsel er omdrejningspunktet for al læring, dannelse og udvikling.

Trivsel starter ved forældrenes og barnets første møde med institutionen.

Der er af stor betydning for os, at alle børn får en god opstart i Maglemuen. Både børn og forældre skal føle sig set, mødt og anerkendt, for dem de er. Når barnet er indmeldt i institutionen, sender vi en velkommen mail med information om huset. Vi beder forældrene ringe og lave en aftale med personalet på stuen. Vi afsætter derfor god tid til dialog med forældre, omkring deres barn forud for opstart. Til selve opstarten prioriterer vi, at have en særlig opmærksomhed på barnet og hjælpe det ind i den nye hverdag.

Hverdagen i Maglemuen.

Børneperspektivet har en stor plads i vores hverdag. Vi har i dagligdagen en aktiv lyttende dialog med børnene, der gør os klogere på, hvad de er optaget af. Det er vigtig og brugbar information i forhold til planlægning af hverdagen. Vi prøver os også frem med at lave børneinterviews, som giver et indblik i børnenes tanker omkring hverdagen. I vuggestuen er vi opmærksomme på børnenes handlinger, og hvad de viser os, de er optaget af. Det samler vi op og folder ud igennem forskellige aktiviteter og lege.

"To børn er gået over til legekøkkenet og putter noget ind i ovnen, vi griber dette initiativ og involverer os i legen. Vi sætter ord på deres leg og støtter legens udvikling. Kan vi se, at legen i legekøkkenet er noget de ofte søger i mod, så udvides dette legemiljø og fylder mere i en periode."

Børnene får en oplevelse af, at deres initiativer har en værdi, og det er med til at støtte deres positive selvfølelse.

Vores rolle som personale.

Den pædagogiske faglighed og ønsket om, hver dag, at skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, skal kunne mærkes i Maglemuen.

Vores glæde ved arbejdet vil afspejle sig i, at vi møder hinanden, børn og forældre smilende og nysgerrige. Vi er engagerede rollemodeller, som går forrest, for at skabe en god, tryk og spændende hverdag i Maglemuen. Vi ønsker at skabe en institution, hvor børn er glade for at komme, og hvor forældre er trygge ved at aflevere.

Relationen imellem voksne og børn, er det bærende element i udviklingen af børnenes selvfølelse, selvværd og selvtillid. Derfor har det betydning, hvordan vi reagerer og møder børnene i alle dagligdagens situationer. Børn har brug for genkendelige rammer og struktur fyldt med nærvær, glæde og omsorg. Det giver den fornødne ro, hvori fællesskabet og det enkelte barn kan udvikle

sig. Vi skal anerkende barnets oplevelse, samtidig med at vi sætter en retning og stiller krav. Fællesskabet er af stor betydning for alle. Alle børnene har en betydning for fællesskabet. De skal støttes i opmærksomheden på, at deres handlinger har betydning for fællesskabet. Når børn føler sig betydningsfulde, så vokser deres selvværd og selvfølelse.

De daglige rutiner har også høj prioritet. Der ligger meget læring og mulighed for at opleve, at ens handlinger har værdi og betydning.

Børnenes leg

Vi vil i legen styrke børnenes relationer, og hjælpe dem ind i legerelationer, da det er vigtigt for barnet at have flere venner. Vi hjælper barnet med at brede deres univers ud over forskellige relationer, så der altid vil være flere børn, man kan lege med. Vi støtter deres kompetencer i legen, såsom at komme med ideer, lytte på andres og finde kompromisser til fælles glæde.

Eksempel

Vi har en gruppe af piger i børnehaven, som får skabt de mest fantasifulde og gennemtænkte opbygninger af omgivelser til deres lege. Det er lige fra far mor og børn, hvor der bliver lavet soveafdeling på kommoden, til køkken og stue på gulvet og sofaen. Der sættes stole op og lægges tæpper til rette, så en hyggelig hule dannes. Eller en restaurant der tager form, ved at stuens borde sættes sammen på nye måder. Det tager pigerne lang tid at bygge op, og der bruges dukker og bamser, tæpper, dyner, puder og div remedier. Disse lege er sjældent korte lege, og derfor er det her, at det pædagogiske personale lægger vægt på at anerkende og støtte op om legen, på trods af at dagligdagens rutiner skal nås. Her er det vigtigt, vi ikke afslutter legen og beder dem rydde op, men i stedet aftaler med pigerne, at legens omgivelser kan blive stående, så legen kan genoptages senere.

Det er ikke kun de store lege, som ses og anerkendes af de voksne. Det kan også være lege med magneter eller lego. Her forsøger personalet, at give børnene mulighed for at bygge videre senere på dagen, hvis det er tid til en af dagens planlagte aktiviteter. Når vi vælger at rykke lokation for fx vores samling, grundet en stor opbygning af magneter, så anerkendes barnet for sin kreativitet og fantasifuldhed. Det føler sig ofte stolt over, at netop hans/hendes kreation kan få lov at stå til senere.

Vi har børn, der har opbygget nogle faste grupperinger i deres legerelationer, hvilket er meget normalt. Men gode dybe lege, med en god historie, tiltrækker opmærksomhed, og andre børn tager kontakt og spørger, om de må være med i legen, men får ofte et 'Nej'. Det skal selvfølgelig accepteres. Men det pædagogiske personale kan gå ind sammen med barnet og hjælpe til mere konkret at give barnet en rolle i legen, og herfra kan legen udvikle sig i ofte positiv retning. Personalet er aldrig ret lang væk til at kunne hjælpe og guide børnene.

Leg kan også bruges som redskab, til at møde børnene, hvis de har det svært. Nogle børn kan have rigtig svært ved de skift, der skal til i løbet af dagligdagen. Ved at være bevidst omkring det

at møde børnene, hvor de er, kan skiftene gøres lidt nemmere. Dette kan ske, hvis man lader et barn, få den ene af bilerne med ud i garderoben, og parkere den et særligt sted, så den er klar til videre leg, når han kommer ind fra legepladsen. Eller man kan gøre en konkurrence ud af, at få tøjet først på, mens man tæller til 10, et vist antal gange.

Hvis vi ser tilbage på de gennemgribende lege, pigerne på stuen får opbygget, er det også tydeligt at de lægger mange tanker og fantasi i det. Dermed udvikler de sig socialt, da de skal samarbejde, om at få legen så god som muligt. Udefra set, virker det som om, at alle i legen føler, at du har noget at bidrage med.

Eksempel

En dreng er meget optaget af Spiderman og Ironman, han har farvelagt utallige kopitegninger af dem. På legepladsen vil han gerne lege superhelte leg, men kan ikke finde nogen at lege med. Først opstartes en leg, hvor en pædagog er Catwoman og drengen, en blanding af Spiderman og Ironman = Ironspiderman. Efter kort tid kommer der tre andre børn, som gerne være med, og pludselig er pædagogen overflødig, og Ironspiderman hjælper de tre andre børn med at finde seje superhelte, de kan være.

Dette eksempel viser, hvordan det pædagogiske personale kan understøtte børnenes lege og ikke mindst legerelationer. Det kunne tænkes at den kontakt imellem børnene som pædagogen startede, kan bidrage til en endnu tættere kontakt og igen endnu flere lege på sigt.

Forældres rolle i barnets trivsel.

Forældrene har afgørende betydning for børnenes trivsel. De kender deres barn bedst, og derfor er det vigtigt, at vi hele tiden er i tæt dialog med dem. Vores samarbejde bygger på gensidig respekt. Vi forventer, at forældrene respekterer de rammer, som personalet sætter op i institutionen. Vi er selvfølgelig altid åben for dialog og deres input og kommentarer er afgørende for institutionens udvikling. Den positive og nysgerrige dialog er vigtig hele tiden at fastholde.

Lokalrådet rolle:

Lokalrådets forventning til os, for at vi kan skabe trivsel, udvikling, læring og dannelse af børnene, er et ønske om:

- at vi har en åben dialog og tager fat i det, der kan være svært. At vi som personale spørger nysgerrigt til forældrenes oplevelse på en respektfuld måde.
- mere samarbejde mellem forældre og personale, sådan at de familier der har udfordringer vejledes og rådgives mere professionelt.
- hele tiden at have fokus på den svære samtale mellem personale og forældre.
- at forholdet mellem personale og forældre skal bygge på tillid, åbenhed, aktivt lyttende og en respektfuld tilgang til hinande

UDVIKLING I MAGLEMUEN

Udvikling sker gennem hele livet. I de første leveår sker udviklingen med stor hastighed. Børnene er af natur indstillet på, at lære og udvikle sig. De viser os hele tiden, hvad det er de er i gang med at udvikle.

Når vuggestuebarnet fx begynder at kravle ned ad trappen til legepladsen selv, så viser barnet, at det er ved at udvikle sine motoriske evner. Så er det op til os voksne, at støtte op om udviklingen.

Vi arbejder ud fra "zonen for nærmeste udvikling", hvor børnene mødes lige der, hvor de er på vej hen, så der ikke forventes hverken for meget eller for lidt. Således at børnene hele tiden har noget, de er lige ved at lære – uden at de oplever, at det ikke kan lade sig gøre. Derved fastholder vi deres medfødte motivation til udvikling og læring. I dagligdagen oplever vi også, at børnene bliver meget sure over noget, vi voksne har bestemt. Her er de i gang med at udvikle selvbestemmelse og accept af, at måtte gøre noget, de ikke lige har lyst til.

Der sker så meget udvikling i alle dagligdagens små øjeblikke. Det er et grundlag for børns udvikling, at de er i et trygt miljø, hvor de trives. For det kræver overskud og energi, at udvikle sig. Børn udvikler sig i forskelligt tempo og i forskellige retninger. Vi bestræber os på, at møde det enkelte barn der, hvor det lige er klar til udvikling. Det gør vi ved, at være positiv og nysgerrige på børnenes initiativer.

I Faxe kommune arbejder vi med børnenes sproglige udvikling, ud fra Litteracy. Litteracy er vores kompetence til at afkode, forstå og anvende bogstaver, billeder og andre symboler som et middel til at forstå verden og at udtrykke os. Eksempelvis at tage et billede af en bil og nedenunder billedet skrive bil, så barnet ser, at der er en sammenhæng mellem billedet og bogstaverne.

Literacy sætter en ramme op, der danner grundlag for en god sproglig udvikling igennem barnets opvækst i alderen 0-18 år. Vi arbejder bevidst ud fra strategien omkring, at skabe de bedste miljøer for børnenes sproglige udvikling igennem hele dagen. Den sproglige udvikling foregår hele tiden i samspillet mellem børn og voksne og mellem børnene. I vuggestuen starter vi med at arbejde med babytegn, der understøtter udviklingen af det nonverbale sprog. Børn i den alder har et stort nonverbalt sprog, der udvikles hurtigere end det verbale.

Literacystrategien er et tværkommunalt indsatsområde for alle børn fra 0-18 år, som er politisk vedtaget i Faxe kommune. Literacy er en strategi for sprogingdsatsen, der ud over det sproglige fokus samtidigt har fokus på alle børns deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Alle dagtilbud udarbejder Literacy handleplaner, som evalueres årligt og dermed tilpasses børnegruppen. Disse handleplaner afspejler dagtilbuddets vedvarende fokus på sprog hver dag i leg, rutiner, fysiske læringsmiljøer, i relation til forældre samt i relationer og rammesætning for det pædagogiske personale med øje for børneperspektivet.

Læseglade og læselyst er et initiativ, som er iværksat under Litteracystrategien og som rykker bibliotekerne tættere på familierne. Dette gennem et ”bogfokuspunkt”, hvor der er bøger til rådighed for børn, forældre og personale, som kan lånes med hjem. Bøgerne udskiftes med jævne mellemrum.

Ideen er at øge børns tidlige bogerfaringer og øge tilgængeligheden til læse- og skriveredskaber, som skal være helt nede i børnehøjde og til fri afbenyttelse.

Derudover arbejder vi med at støtte børnenes udvikling i dagligdagen og i voksentilrettelagte aktiviteter indenfor alle Dagtilbudslovens 6 læreplanstemaer, som I kan læse mere om under afsnittet ’De seks læreplanstemaer’. I Maglemuen er vi desuden en certificeret DGI institution, som betyder, at vi har stor fokus på krop og bevægelse gennem forskellige bevægelseslege. Krop, sanser og bevægelse, er blandt andet et af læreplanstemaerne som er uddybet under afsnittet ’De seks læreplanstemaer’.

DANNELSE I MAGLEMUEN.

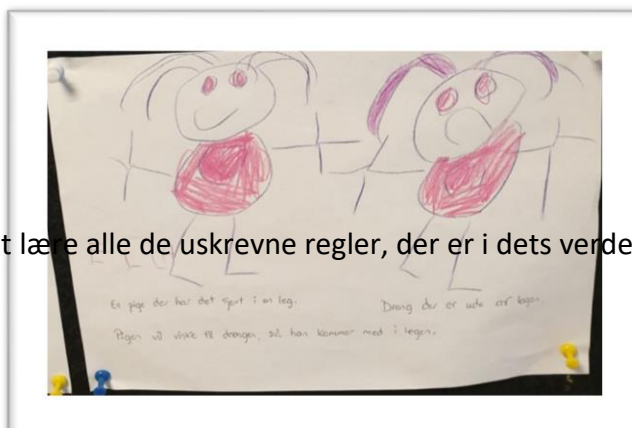
Dannelse er ikke noget barnet har med, når det bliver født.

Det har en naturlig nysgerrighed og lyst til at læse alle de uskrevne regler, der er i dets verden. Denne læring er en del af dannelsen.

"hvad gør vi, når vi møder hinanden?"

"hvordan sidder vi og spiser sammen?"

"hvordan er man en god ven?" osv.

Dannelse er det enkelte menneskes møde med samfundets kultur, med dets fortællinger, traditioner og historie.

Vi lever i et demokratisk samfund. Derfor er den demokratiske dannelse i fokus i Maglemuen, som i resten af samfundet.

Vi støtter børnene i at bliver hensynsfulde, kritiske og demokratiske samfundsborgere.

Det gør vi gennem alle dagligdagens situationer, ved aktiviteter, under måltiderne – i alle samtaler med børnene.

Vi sætter børneperspektivet i fokus, som vi tidligere har nævnt.

Den anerkendende pædagogik har en stor indflydelse på barnets oplevelse af sig selv. Når vi anerkender barnets initiativer, oplever barnet, at de er vigtige og betydningsfulde. De lærer at tro på sig selv og opbygge et godt selvværd.

I gennem den anerkendende pædagogik, bliver børnene spejlet i deres følelser og oplevelser. Det støtter dem i udviklingen af et indre kompas.

I Maglemuen vil vi støtte dannelses processer, hvor børnene lærer at begå sig i fællesskabet med respekt for hinanden. Vi anerkender børnene, for det de magter i fællesskabet. Derved får børnene lyst til at gøre mere, og udvikle deres kompetencer i fællesskabet.

Denne udvikling støtter vi ved:

- Være gode rolle modeller
- Være anerkendende voksne
- Være tilgængelige voksne
- Være empatiske voksne
- Inddrage børnene i daglige rutiner og derved gøre dem betydningsfulde

Vi støtter børnene i at:

- Være robuste
- Være gode i samarbejdet med andre mennesker
- Være gode med at sige fra og til
- Være selvstændige
- Være aktive i deres eget liv

I løbet af dagligdagen er der mange hverdagsrutiner, som skaber rammen omkring dannelse. Vi arbejder med, at inddrage børnene aktivt i hverdagens rutiner. Det giver dem en oplevelse af, at have betydning for fællesskabet. De får også opbygget deres indre kompas, så de selv kan håndtere de daglige rutiner.

Eksempel på dannelse og børneperspektiv.

Det pædagogiske personale tager børnenes synspunkter og perspektiver med i de aktiviteter og daglige rutiner, der er sat op for dagen. Børnene har faste pladser under måltider, men disse er lavet ud fra viden om, hvilke børn der fungerer godt sammen socialt eller kan støtte om hinandens udvikling og træning i de sociale spille regler, under et måltid. Dette er der talt om under en samling, hvor vi talte sammen om, hvad en god ven er og hvem man godt kan lide at lege med. Ligeledes er der tænkt på sammensætningen af børn ved bordene, idet nogle børn kommer fra andre kulturer. Et flersproget barn, kan have svært ved at komme ordentligt ind i fællesskabet, hvis deres danske sprog er under opbygning. Her gør vi meget ud af at inddrage barnet, via samtale og sammensætning af børn. Derved har vi mulighed for, at styrke selvværd og legerelationer. Når børnene leger, skal de også give sig tid og rum sådan, at alle får mulighed for at ytre egne meninger omkring, hvordan legen skal forløbe. Er der et barn som tager styringen og dikterer legens fremgang så kan det ske at, legen opløses hurtigt, så leg handler om forhandling, kompromis og samarbejde.

Hvis vi tager et eksempel, som vores samlinger, så styrkes børnenes dannelse, da de her øver sig i at vente på tur og lytte til, hvad de voksne og andre børn fortæller. Det pædagogiske personale, inddrager børnenes interesser, der rører sig i nuet, for på den måde at fastholde børnenes koncentration. Dermed medinddrages børnene til samtaler, der for dem, giver mening.

Eks på madremse i Valmuen, hvor der også er frokost ordning.

LÆRING I MAGLEMUEN

Maglemuen er en stor aktør i børnenes læring. Som forældre er I den største aktør og støtte for jeres børns læring. Sammen sætter vi rammer op for deres læring. Gennem vores møde med og relation til barnet, påvirker vi børnenes læring. Vi skaber trygge læringsmiljøer for børnene, hvor der er plads til at eksperimentere og være nysgerrig. Læringsmiljøerne giver mulighed for fordybelse i en leg, som er med at styre børnenes vedholdenhed. De kan her bruge deres fantasi og, sammen med kammeraterne, udvikle legen på deres præmisser. Læringsmiljøerne skal skabe rammen for mange forskellige slags lege, således at de bliver attraktive og inspirerende for mange børn. Bilhjørnet kan have mange forskellige slags biler, både i former og farver. Læring sker også i de voksenstyrede aktiviteter og lege.

I samværet med børnene observerer vi og samler viden omkring dem. Den viden bruger vi blandt andet, når vi planlægger aktiviteter og lege. Der kan være en gruppe børn, som synes det er udfordrende, at skulle opgive sine egne behov til fordel for fællesskabet. Her kan vi i en periode lave voksenstyrede regellege.

I Maglemuen har vi fokus på, at:

- Det er ok at begå fejl. Det lærer vi alle sammen af. Vi er i dialog med barnet og anerkender barnet i deres oplevelse af fejl og hjælper dem videre med "vi prøver bare igen". Det er så vigtigt for børnene, at de får motivationen til at prøve igen.
- Det pædagogiske personale arbejder med de daglige rutiner som lærings rum. Daglige rutiner er en stor del af det, at mestre eget liv.
- Vi som dagtilbud vil sætte rammer, der er forudsigelige for det enkelte barn. Det fremmer trygheden og muligheden for læring.
- Vi skaber positive og tætte relationer til det enkelte barn og til fællesskabet. Det giver en tryghed, som er grobund på barnets lyst til læring.

Læring set med barnet perspektiv

- De har brug for at være medansvarlige i deres egen hverdag, eks.v. ved at deltage i dukse ordning.
- De har behov for, at vi som voksne sætter rammer for deres hverdag
- Det giver lyst til at udvikle sig, når vi voksne anerkender deres perspektiv og virkelighed
- Det giver glæde hos én selv, når man hjælper sine kammerater.
- At vi som voksne giver barnet tid
- De har brug for voksne der motiverer, skubber på, stiller krav og tager ansvar. Samtidig med at den voksne trøster, når det bliver for svært.
- De kan mærke, at deres mening har betydning for indretningen af læringsrum i Maglemøen.

Forældre rollen i forhold til læring

Vi ønsker en tæt dialog og samarbejde omkring børnenes læring. I er, som forældre, eksperter på jeres børn og sammen kan vi sikre jeres barn, den bedst mulige læring.

Det gør vi bedst ved:

- Den daglige snak ved aflevering og hentning.
- Forældre samtaler.
- Forældre støtter op om fællesskabet og de regler vi har sat for det.
- Forældre er rollemodeller ved deres gang i huset
- Vi har en åben dialog omkring børnenes læring.

Forældre-personale forhold.

Man ønsker fra alles side, at dette forhold skal bygge på tillid, åbenhed, aktivt lyttende og en gensidig respekt for hinanden som mennesker.

Eksempel

Vores tilrettelæggelse af temaet "krop og bevægelse" tager udgangspunkt i børnenes erfaringsverden og deres lege sådan, at det giver mening for børnene. Derigennem har vi mulighed for give børnene nye og flere erfaringer, med temaet og dermed skabe mulighed for, at børnene får flere erfaringer der kan bidrage til deres lege. Det kunne være, at en børnegruppe er meget interesseret i fodbold, så kunne det give mening for børnene at tage udgangspunkt i det. Gennem det har vi mulighed for at inddrage turtagning, regler, kulturer, farver, flag, tøj(udstyr) og følelser. Desuden ville det være muligt at inddrage både hjemmet og foreninger i sådan et projekt

Vi har været på flere ture til en spejderhytte 0,5 km væk fra børnehaven. Turen derover er en læring i sig selv, børnene skal øve i at gå to og to og holde afstand, men samtidig følge med dem foran. Vi lærer om trafikken og har mange små samtaler kørende undervejs, om de ting vi ser. Når vi kommer til spejderhytten, leges der i et naturskønt område bagved hytten. Der er shelters og bålsted og et lille amfiteater. Området har stor mulighed for at sætte gang i fantasien og udfordre og udvikle børnene kropsligt. Vi er ofte oppe og kravle på taget af shelteret, og her viser børnene helt nye sider af sig selv. De er bevidste om at de er højt oppe og skal passe ekstra godt på hinanden. De hjælper hinanden med at komme både op og ned fra taget, og de store børn passe på de mindre

I Maglemuen er hele dagen fyldt med læringsøjeblikke. Børn udvikler sig hele tiden igennem de oplevelser, de får i løbet af dagen. Det er i legen, dagligdagens aktiviteter, daglige rutiner, i voksenstyret aktiviteter og generelt i al samvær.

I Maglemuen er det vigtigt for os, at skabe et positivt miljø med en positiv og rar stemning. Den positive stemning danner grundlaget for lysten og motivation til al læring og udvikling. Læringen starter så snart, de kommer ind af døren i Maglemuen. Hvordan møder vi hinanden? Hvordan siger barnet 'farvel' til mor og far? Hvad kan barnet spise til morgenmad? Hvordan kommer barnet ind i en leg? osv.

En dag er fyldt med leg og mange situationer, hvor jeres barn kan følge sine egne initiativer, og blive mødt i dem. Der er lege, hvor børnene skal blive enige og gå på kompromis. Der er også øjeblikke, hvor vi voksne stiller krav om deltagelse i de daglige rutiner. Der er meget læring i de daglige rutiner.

Vi vægter, at børnene oplever, at de er værdifulde, og deres indsats har stor betydning. Vi øver de små daglige rutiner mange gange, så børnene langsomt selv kan tage initiativ til de daglige rutiner og selv udføre dem. Vi vægter nærværet i, at snakke med børnene om deres oplevelser. På den måde støtter vi deres læring omkring verden.

De fysiske omgivelser har også betydning for læringen. Vi gør os altid overvejelser bag indretningen af Maglemuen. I vil se, at en stor del af Maglemuens rum, er delt op i zoner (læringsmiljøer), hvor der er samlet en bestemt slags legetøj. Der er fx en zone med dukketej, en med køkken-tej, en med biler osv. Zonerne bliver indrettet, så det giver inspiration til legen. Vi giver børnene tid til at lege, og støtter dem i udviklingen af legene. De planlagte aktiviteter planlægges, så der er læring for den enkelte og for fællesskabet.

Samarbejde med forældre om børns læring

I er, som forældre, de vigtigste i jeres børns liv. Vi ser samarbejdet med jer, som en grundsten for at sikre jeres barns trivsel, læring, dannelse og udvikling. Jeres første møde med Maglemuen vil være et brev, hvor vi beder jer kontakte os. Når I kontakter os, så aftaler vi en tid, hvor I kommer på besøg, og vi har en opstartssamtale. Her aftaler vi, hvordan jeres barns opstart skal foregå.

Vi har de sidste år været en del af projekt "Trygt og sundt videre", hvor opstartssamtalen i vuggestuen, foregår i jeres hjem sammen med sundhedsplejersken. Vi har haft rigtig gode erfaringer med denne måde at holde opstartssamtale på, og håber det fortsætter, når projektet stopper.

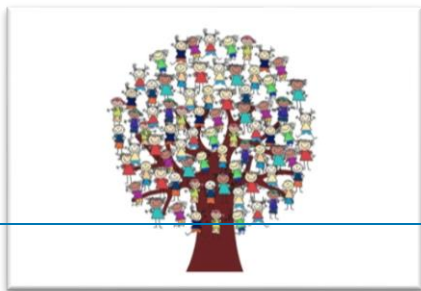
Vores samarbejde med jer bygger på åbenhed og tillid. Og meningen med opstartssamtalen er netop at opbygge denne åbenhed og tillid, som vil videreudvikle sig gennem vores snakke i dagligdagen og ved kommende samtaler. Åbenhed og tillid er vigtigt, for at vi kan støtte jeres barns trivsel bedst muligt. Gennem vores snakke ønsker vi, at vi kan reflektere over, hvordan vi sammen støtter jeres barns trivsel.

Når jeres barn har gået i Maglemuen i 6 måneder, afholder vi en indkøring- og trivselssamtale. Her snakker vi om, hvordan I, som forældre, har oplevet indkøringen, og hvordan, både I og vi oplever, at jeres barn trives nu. I vuggestuen afholder vi en '2 års samtale', hvor vi har fokus på barnets trivsel, læring og forberedelse til børnehaven, og hvad jeres barn vil have glæde af, at vi sammen støtter særligt op omkring før børnehavestart.

I børnehaven holder vi løbende trivselssamtaler, hvis I eller vi synes, der er et behov for at snakke om barnets udvikling og trivsel. Når barnet starter på sit sidste år i børnehaven, afholder vi en samtale med jer, hvor vi snakker om barnets udvikling i forhold til at skulle starte i skole året efter. Det vil være omkring, hvilke styrker barnet bringer med sig, og hvilke områder vi sammen skal have fokus på det næste år tid.

I dagligdagen inddrager vi jer også i jeres barns læring i Maglemuen. Det gør vi fx ved at sætte dokumentation op, som I kan snakke med jeres barn om. Hver måned i børnehaven, kommer "Månedens rim" med hjem, så I også har mulighed for at øve det hjemme sammen med jeres barn. Sangene som synges i børnehaven, kommer også med hjem engang i mellem. Når vi har projekter, så kan vi finde på at bede jer om at medbringe noget. Dette kan eksempelvis være blomster, som vi planter sammen med børnene på legepladsen, så vi har noget til sanserne. Det giver en ekstra dimension til børnenes læring, når de oplever, at der er sammenhæng mellem Maglemuen og hjemmet

Børn i udsatte positioner

I Maglemøen møder vi voksne alle børn med en positiv og anerkende tilgang.

Vi møder det enkelte barn, hvor det er, og sætter ind med specielle tiltag, for at støtte barnets udvikling. Hverdagen kan, for nogle børn, være overvældende, og derfor kan de have behov for en ekstra opmærksomhed, i forhold til at gøre hverdagen så overskuelig som muligt. Der kan fx være et øget behov for, at blive guidet positivt i gennem dagen. Det kan fx være, når alle skal i garderoben, hvor mange børn er samlet, og fokus er på at tage overtøj på. Her kan nogle børn have ekstra brug for at en voksen positivt guider, så fokus fastholdes på opgaven.

Vi skaber læringsmiljøer, hvor børnene kan fordybe sig i leg i mindre grupper. Vi deler, dagen igennem, børnene op i mindre grupper, så der er mere plads og rum til at udfolde sig. Det er nemmere at overskue de sociale spilleregler, når der ikke er så mange børn samlet. Det gør legen mere forudsigelig, og er en stor støtte for børn, der ellers har svært ved at komme ind i en leg.

Legen er vigtig for alle børn, men for nogle børn, er det vanskelig af forstå de sociale spilleregler, og agere ud fra dem. Her støtter og guider vi børnene i legen, så deres gode intentioner bliver fortalte til de andre børn i legen. Således at børnene kan blive i legen og støttes i forståelsen af de sociale spilleregler.

De daglige rutiner er en stor del af vores hverdag. Her værdsætter vi børnenes deltagelse højt. Vi guider børnene igennem rutinerne, så alle får mulighed for at deltage og bidrage. For nogle børn, er det fx en succes, at have siddet til samling og lyttet, og for andre blot at være i rummet. Vi møder barnet, der hvor det magter at være og skaber udvikling derfra. Vi gør brug af forskellige støttende tiltag, såsom en timer, piktogrammer mm. Dette hjælper børnene med at overskue og strukturere deres dag.

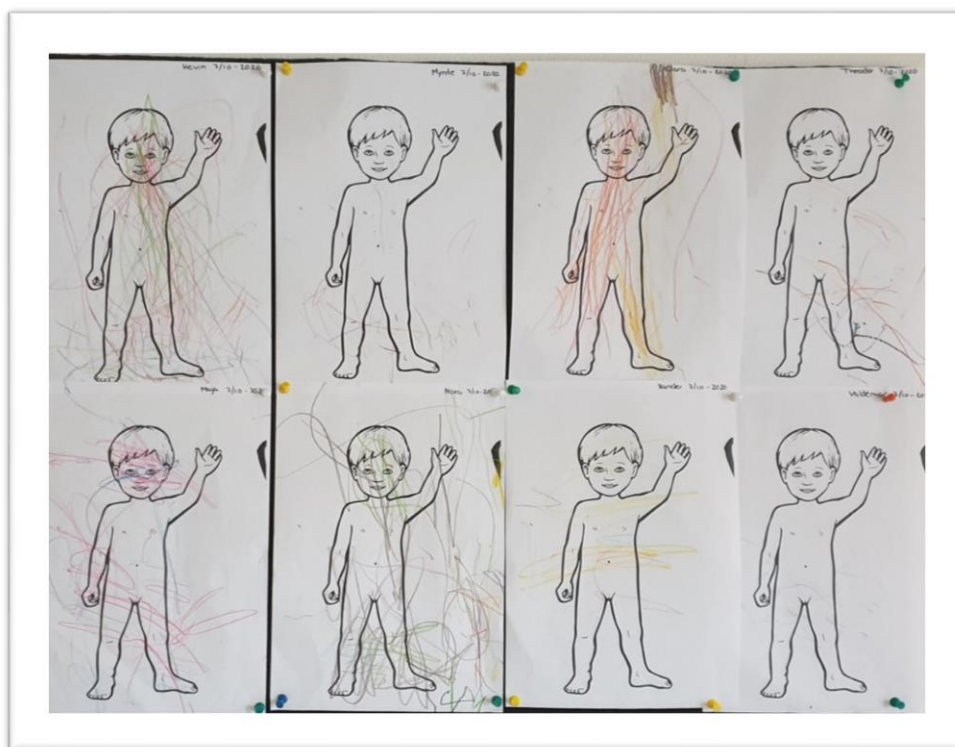
Grundlaget for, at udvikling, læring og dannelse kan finde sted, er at børnene trives. Trivsel skabes i de nære relationer helt fra de er spæd. Børn er født til at udvikle sig og lære. De er nysgerrige, og vil gerne lære. De er afhængige af, hvordan de bliver mødt af deres nære voksne. Derfor er det af stor betydning, at vi voksne kan aflæse, hvad det er, børnene fortæller os igennem deres adfærd. Vi skal læse bagom –og se, hvorfor de mon gør, som de gør. Hvad er det, de fortæller os, at de har brug for?

Dette kræver, at vi voksne hele tiden reflekterer over vores egen handling og reaktioner på børnenes adfærd, så vi bliver i stand til at se barnets behov. Denne refleksion prioriterer vi på vores stuemøder og i en daglige dialog medarbejdere imellem. Vi reflekterer også sammen med jer forældre, både i dagligdagen og ved forældresamtaler. Vi prioriterer et stærkt forældresamarbej-

de, hvor vi sammen finder løsninger, der giver mening for både institution og forældre.

Vi gør også brug af de fagligheder og forummer, der er i Faxe kommunen til at få råd, sparring og støtte. Her har vi blandt andet et tværfagligt tilbud, der hedder 'Tværs' og vi gør brug af psykologer, sagsbehandlere og ergoterapeut mm. Sådan at vi hele tiden skaber de bedste betingelser for jeres barns trivsel, udvikling, dannelse og læring.

I Maglemuen har vi i afdeling Valmuen tilknyttet en skærmet gruppe, hvor der er indskrevet børn, der har ekstra behov for særlig støtte i dagligdagen. Her er der tilknyttet pædagoger fra det specialpædagogiske team. Den specialpædagogiske viden giver en anden dimension i vores arbejde, gennem gode refleksioner omkring arbejdet med børn i udsatte positioner. Det er primært personalet i Valmuen, der deltager i de refleksioner. Men de bæres også videre i dialogen med personalet i Maglegården. Specialpædagogerne deltager i dagligdagen på stuerne. De støtter op omkring de skærmede børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der tilrettelægges blandt andet særlige aktiviteter for de skærmede børn, i det omfang, de har brug for det.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Ifølge lovgivningen skal vi, i børnenes sidste år i børnehaven, skabe et læringsmiljø, der har fokus på følgende:

- Børnene skal kunne fordybe sig og være vedholdende.
- Børnene skal få lyst til at lære og få mod på nye oplevelser.
- Børnene skal kunne indgå i børnefællesskaber og tage initiativ til at indgå i relationer.
- Børnene skal introduceres til og gives mulighed for, at udvikle nysgerrighed over for bl.a. bogstaver, tal og former.

I Maglemøen arbejder vi med skolegrupper. De kommende skolebørn laver aktiviteter sammen, både hver for sig i de to huse, og på tværs af husene. Når børnene er startet i skolegruppen afholdes der fælles forældremøde med skolen. Her fortæller børnehaveklasselederne om hverdagen i 0-klasse. I foråret, når det bliver tid til at starte i skole, er vi på besøg på de forskellige skoler.

Legen udgør en stor del af børnenes hverdag. Vi giver dem rum og tid, så de har mulighed for at fordybe sig i deres leg, og blive i legen i længere tid ad gangen. Det næste skridt er så, at børnene også skal kunne arbejde målrettet og koncentreret med en opgave, der er blevet dem pålagt - de voksenstyrede aktiviteter. Her gælder det om at finde udfordringer, som svarer til deres nærmeste udviklingszone. Opgaverne skal hverken være for svære eller for nemme, det være sig både kreative aktiviteter, bevægelsesaktiviteter og de mere "skoleagtige" opgaver. Vi tilpasser udfor-

dringerne til børnenes individuelle niveau, så det giver dem lyst til at lære og få mod på nye oplevelser.

Dagligdagen er i stort omfang planlagt ud fra børnenes interesser. Vi er nysgerrige på, hvad der optager børnene, og ud fra den viden, tilrettelægges aktiviteter og læringsmiljøer, så det støtter børnenes læring. Vi er fx i Haslev hallen en gang om ugen. Her er børnene sammen på tværs af de vores huse, Valmuen og Maglegården. Vi har dels voksenstyrede aktiviteter og dels børneinitierede aktiviteter. De skal agere sammen med en ny gruppe børn, og de skal forholde sig til krav fra andre voksne, end dem fra eget hus.

Vi får på disse ture mulighed for at se, om børnene trækker sig tilbage og helst vil kigge på de andre, om de tager kontakt til de andre børn, om de hele tiden vil være først, om de reagerer på kollektive beskeder osv. Disse observationer viser, hvad vi kan arbejde videre med omkring de enkelte børn og deres deltagelse i børnefællesskaber.

Vi har også samarbejde med institutionen Humlebo og deres førskolegruppe. Vi har en besøgsrække i efteråret, samt en om foråret – kort inden start i SFO. Her bliver børnegruppen endnu større, og børnene skal forholde sig til alle deres kommende klassekammerater.

Ved vores daglige samlinger taler vi om ugedag, dato, måned, årstal og årstid. Vi synger også ugens bogstavsang og taler om de ting, som begynder med ugens bogstav. Herved bliver børnene introduceret for tal og bogstaver. Børnene har deres egen mappe indeholdende forskellige opgaver med tal, bogstaver og former. Når de viser nysgerrighed og interesse for disse mere skolerelaterede aktiviteter, har de mulighed for at fordybe sig i dette.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi bruger lokalmiljøet aktivt i dagligdagen ved ture i området.

Vi tager rundt til de forskellige legepladser og grønne arealer, hvor der er plads til lege og fysisk udfoldelse, og hvor børnenes sanser og motorik bliver stimuleret. Vi benytter jævnligt spejderhytterne til ture, hvor vi fx kan have et forløb med en gruppe fra hvert hus i en periode.

Vi tager også på besøg på den nærliggende Nordskovskole og bruger deres område. Da toget er en del af Haslevs dagligliv, bruger vi også dette som udflugtsmål, og børnene elsker at kigge på det og det giver mange gode snakke.

Biblioteket har mange godt aktiviteter for børnehaver, og dem deltager vi ofte i. Så bliver der også afholdt børnegudstjenester til højtiderne, som også er et yndet udflugtsmål.

Ved juletid går vores førskolegrupper Lucia i Super Brugsen og på et af byens ældrecentre. Vi besøger også Brandstationen, som altid er en stor succes.

I børnehaven har børnene været på besøg ved deres huse og der er blevet taget billeder af det og lavet et hus i børnehaven, som vist på billedet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

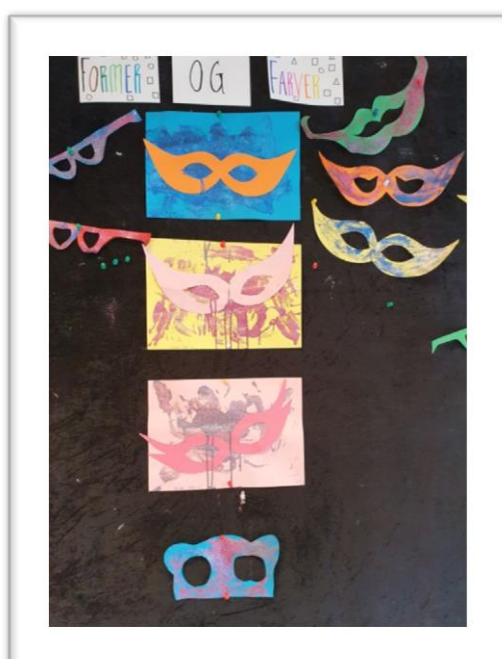
I Maglemøen er det vigtigt for os, hele tiden at være bevidst omkring, hvordan vi skaber et udviklende fysisk og psykisk børnemiljø. Vores omgivelser skal være rare, at være i.

Den positive stemning er grundlæggende for den psykiske trivsel. Den skabes blandt andet gennem vores anerkendende tilgang til børn, forældre og hinanden. Vi arbejder dagligt med en åben og nysgerrig kommunikation.

Vi tænker over, at børnene skal møde ting i det fysiske rum, der inspirerer dem til udvikling, leg og læring. Det gør vi blandt andet gennem indretning af vores læringsmiljøer. Her understøttes den fysiske indretning af miljøet blandt andet med billeder, der beskriver den leg som rummet lægger op til.

Børnene er kreative og laver løbende mange flotte ting, som de har brugt tid på og gjort sig umage med i processen. Den proces honoreres vi ved at tænke over, hvordan vi hænger værket op. Vi giver det lys, ved at sætte det pænt op, så man rigtig kan se det.

Vi har en opmærksomhed på det æstetiske miljø i dagligdagen, og hænger dokumentation op, der er æstetisk smukt at kigge på og så det inspirerer både børn og forældre til at få en god snak omkring det.

De seks læreplanstemaer

I Maglemuen arbejder vi med Dagtilbudslovens 6 læreplanstemaer hver dag jf §8, stk 4. Vi planlægger vores dagligdag og aktiviteter i "Læreplanstræet".

"Læreplanstræet" er en visualisering af, hvordan de 6 temaer alle er en del af et træ og har samme rod.

Henover året har vi 4 temaer, der strækker sig over 3 måneder hver. Nogle af dem er fælles for hele Maglemuen, og andre er valgfrie for afdelingerne.

Planlægningen af de 4 perioder kickstartes med en brainstorm i de tre afdelinger, som er Maglegårdens børnehave, Maglegårdens vuggestue og Valmuen. Brainstormen foregår ved, at alle kommer med ideer til aktiviteter indenfor temaet og indenfor de 6 læreplanstemaer. Der sættes

også post-it på der, hvor temaet kommer i spil i forhold til rutiner og dagligdagsaktiviteter. Der er fokus på, hvilken udvikling, trivsel, dannelse og læring, børnene kan få gennem perioden. Det er de frugter, vi sammen høster.

Hver måned er der møde i de 3 afdelinger, hvor der tages en praksisfortælling op til refleksion. En praksisfortælling er en fortælling fra dagligdagen. Der bliver snakket om praksisfortællingen ud fra de 6 læreplanstemaer. Praksisfortællingen tager afsæt i et af emnerne fra det pædagogiske grundlag. Det kan fx være "pædagogiske læringsmiljøer"

Vi vil her give et eksempel på, hvordan vi arbejder med de 6 læreplanstemaer i Maglemønten. Det vil vi gøre ved, at tage udgangspunkt i en praksisfortælling. Temaet fra det pædagogiske grundlag er 'Leg'.

Praksisfortælling 1 fra børnehaven.

Vi er på legepladsen kl. 13. En gruppe drenge leger på en lille rutsjebane under halvtaget. Jeg sidder på kanten af sandkassen for at observere og deltage efter behov.

En dreng A kører på en mooncar og siger: "jeg kører på arbejde". Han henter forskellige ting fra skuret og sætter det på en af bænkerne. Jeg spørger om, hvilket arbejde han har. Han svarer: "jeg henter rør".

En anden dreng B henter også nogle ting. A henter flere ting. De to drenge er ikke længere på rutsjebanen, men på bænken ved siden af.

Jeg spørger A, hvad han skal bruge tingene til. Han siger "til rør". Jeg spørger "hvilke rør". Han svarer "Nedløbsrør". Jeg spørger "hvad bruger man dem til?". Han svarer "Når man skal bygge".

En tredje dreng C kommer tilfældigt forbi og hører ordet "nedløbsrør". Han siger, at det hedder "tændingsrør". Jeg fortæller at begge ord er rigtige, men at det kommer an på, hvad man skal bruge dem til, og hvilken leg, man leger. A leger, at han vasker rørene. B fortæller, at rørene er gravet op ad jorden. Der kommer uoverensstemmelser mellem A og B. B kontakter mig for at få hjælp. Jeg siger, at de skal tale sammen og finde ud af, hvordan det skal være. B siger: "vi leger ikke det samme". De opnår enighed.

En pige kommer cyklende forbi og ser drengene med alt legetøjet. Hun spørger, om der er noget man kan købe. A svarer: "her er kun rør". Han sælger noget bestik som rør, og hun kører væk med det. Da B ser det, siger han, at det var hans. Han går efter pigen og får forhandlet det tilbage. De alle lege
te.

leger lidt mere, og så skal vi postkasseleg som fælles aktivitet.

Praksisfortælling 2 fra vuggestuen.

Det er fredag eftermiddag, og der er kun 7 børn på stuen. Jeg er sammen med voksen A, og alle børn har spist frugt og er blevet skiftet. Flere børn går lidt omkring, uden rigtig at komme i leg med noget, og nogle stykker løber frem og tilbage, imens de råber.

Jeg tager min kasse med klippeting frem og straks er der 4 børn, der trækker stolene ud og vil op til bordet. Der kommer yderligere 2 børn til (heriblandt barn A og B) og vil se, hvad der skal ske. Jeg åbner kassen, og straks er der 4 hænder nede i og forsøger, at tage tingene ud. Jeg flytter A ned på gulvet, og han bliver frustreret og græder. "Om lidt" siger jeg til ham. Han står ved siden af mig, han accepterer og går videre.

Jeg sidder for bordenden og klipper først sammen med B. Vi tager sammen posen med fjer frem. B kigger på limen, og jeg siger, at han skal putte det ned på masken. Det fanger han med det samme og smører lim hele vejen rundt på masken. Jeg hjælper ham med at sætte låg på limen, og vi tager posen med fjer. Han tager nogle fjer ud og vi sætter dem sammen på masken, imens jeg benævner farverne. Når han stopper, spørger jeg, om han vil have flere på. Han opdager, at der er bitte små stykker fra fjerene, der svæver i luften. Vi begynder at puste til dem, og han griner. Vi gør det nogle gange, hvorefter jeg giver ham papir og farver, så han kan tegne, imens jeg går i gang med at klippe med et andet barn.

Kort efter kravler B ned og går hen til voksen A. Han er stadig optaget af de små fjer, der flyver rundt i luften. Han går hen til voksen A og viser hende det. De puster til dem sammen og flere børn kigger. En fjer lander på voksen A's håndryg. Hurtig som en frø, der snapper en flue, dukker B op og spiser fjer fra den voksen A's hånd. Både voksen A og jeg bryder ud i latter, og B's ansigt lyser op, han smiler, gestikulerer og "fortæller". Alle børn kigger og smiler.... Uden helt at vide, hvad der sker.

Alsidig personlig udvikling

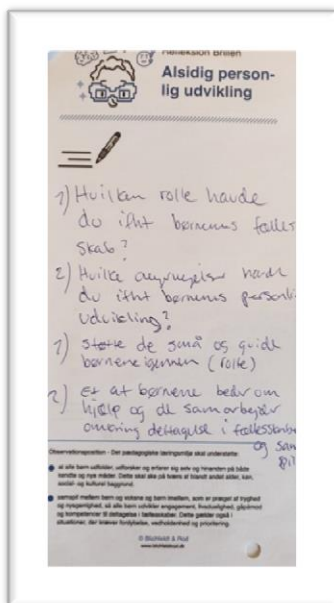
”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Et eksempel på refleksions spørgsmål ift de personlige kompetencer.

Refleksion over praksisfortælling 1:

Hvad skete der med B? Han legede med en anden dreng på rutsjebane, da A kørte på job.

Hvad var A's rolle i legen – bemærkede du en anden rolle, end den han plejer at have?

Hvad var grunden til A blev i legen?

Hvad var A's rolle i legen – bemærkede du en anden rolle, end den han plejer at have?

Jeg valgte de to drenge, da jeg var nysgerrig på deres lege, og deres relationer til andre børn. Dreng A kan godt virke lidt "flagrende" – en dreng, der kan have svært ved at finde på en leg, og blive i legen i længere tid. Men i dette eksempel viser han, at han er god til at lege og til at være den igangsættende. Han er god til at omsætte viden og erfaring (praktisk arbejde) til leg. Det er B, der kopierer og følger A's spor.

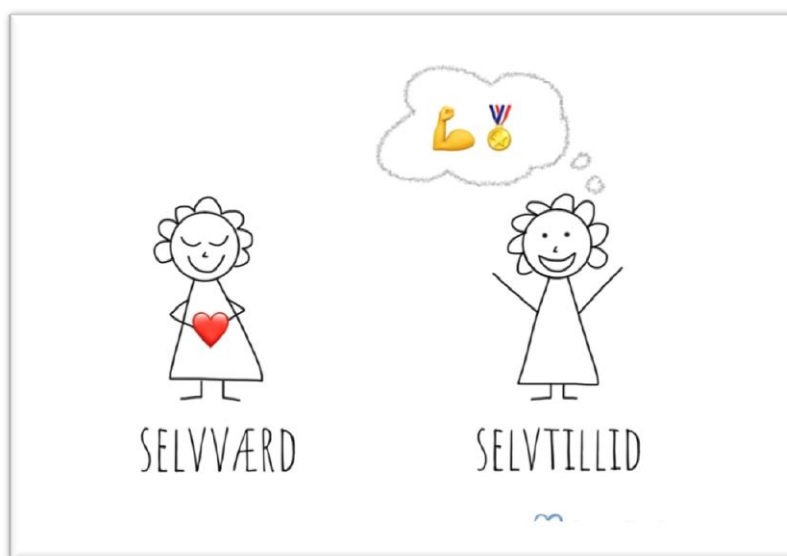
A er også god til at standse op i sin egen leg og gribe pigens interesse for at købe. Og så fortsætter han sin egen leg, uden at blive yderligere forstyrret. Hvad var grunden til A i bliver i legen? Det havde hans interesse, og der var ro.

Refleksion over praksisfortælling 2:

Blev du overrasket over, hvordan B greb opgaven an?

Hvordan oplevede B det?

Refleksion over, at vi som voksne bliver i aktiviteten i længere tid, B tydeligt viser, at han ikke er færdig med at udforske. Vi skal se børnenes initiativer og udvide dem. Være mere nysgerrig på, hvad det er i aktiviteten, hvad barnet bliver optaget af og finder spændende, og herefter justere aktivitetens indhold, hvis det er muligt. Herved får barnet en oplevelse af at deres initiativer, og det de er optaget af har en værdi for andre, hvilket kan øge barnets gåpåmod og selvværd.

Social udvikling

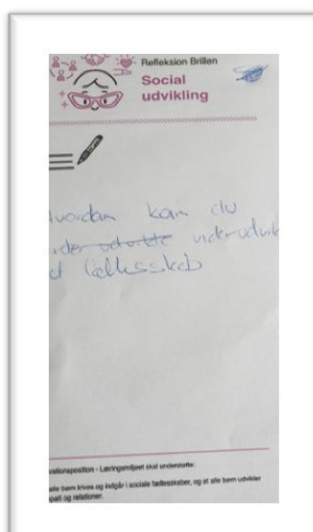
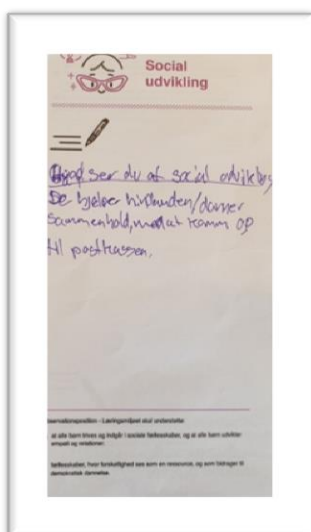
”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.”

Gennem relationer til andre, udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Refleksion over Praksisfortælling 1.

Drengene leger mere parallel-leg end rolleleg. De leger hver deres leg, men der var sammenhold i legen, og A var interessant. Vi skal støtte op om børnenes læringsmiljøer – både inde og ude.

Vi skal give dem tid og ro til at lege. Ikke nødvendigvis afbryde dem med fælles DGI-lege.

Vi skal observere flere lege og støtte børnene efter behov. Her skal vi italesætte overfor vores kollegaer, at vi observerer og give hinanden plads til det.

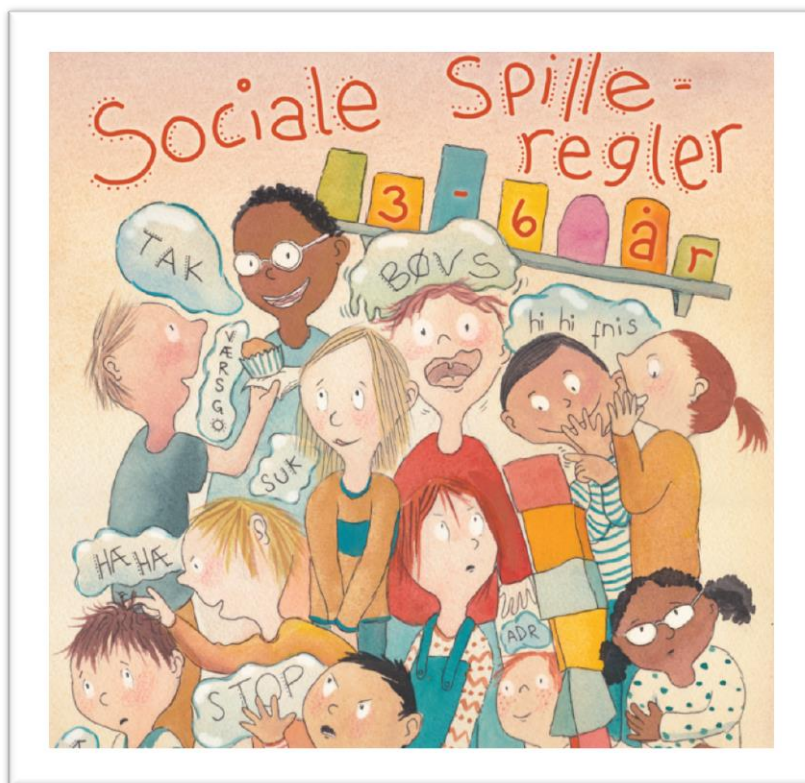
Vi skal være opmærksomme på vore roller og placeringer på for eksempel legepladsen.

Vi skal følge børnenes spor og sætte aktiviteter i gang ud fra deres interesser.

Refleksion over Praksisfortælling 2.

Når vi følger børnenes initiativer og sætter ord på dem over for de andre børn, så giver vi barnet plads i fællesskabet. Vi kan inddrage de andre børn i aktiviteten – som her, give de andre en fjer og puste til dem. Så det udviklede sig til at være en leg i fællesskabet og ikke kun det enkelte barns oplevelse. Det giver barnet mod til en anden gang, at vise de andre børn sine initiativer. Barnet oplever at have en betydning i fællesskabet, som giver mod på mere.

Den spontane latter og glæde, understreger den gode stemning og medvirker til trivsel hos alle børnene. Alle kigger rundt på hinanden og er opmærksomme på hinanden. Det er blandt andet her grundlaget, for at have forståelse for sine medmennesker og at have empati, startes. Børnene får erfaringer med, hvordan man på en positiv måde kan danne relationer til hinanden og de voksne.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.”

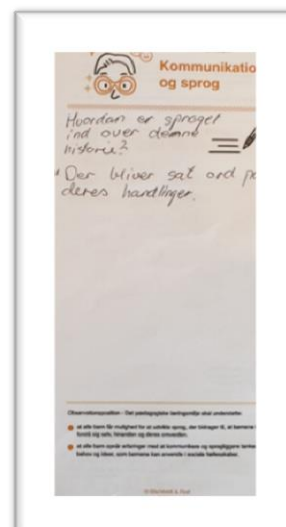
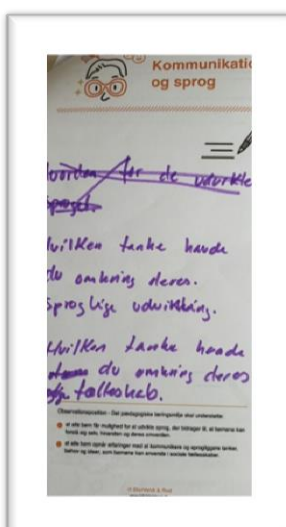
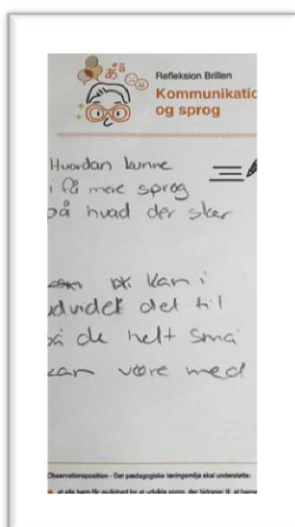
Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksion over Praksisfortælling 1.

Jeg spørger ind til handlingen. Han har mange ord og er god til at sætte ord på. Han taler ikke så meget i sætninger. Varer ofte kun med enkelte ord.

Jeg opfordrer dem til at bruge sproget til at løse uoverensstemmelsen – til at forhandle.

Den voksne får sat ord på børnenes handlinger og støtter udviklingen af deres ordforråd.

Vi skal læse med børnene om det, der interesserer dem.

Refleksion over Praksisfortælling 2

Hvordan kunne i få mere sprog på det, der skete??

Kan i udvide det, så de yngre børn også kan være med?

I fortællingen sætter den voksne ord på farverne og giver derved børnene et sprog for farverne. Ord som lim, fjer og maske kan gentages mange gange i aktiviteten og derved støttes barnet i, at få gjort de ord aktive, udvide barnets ordforråd.

Når vi sætter ord på børnenes oplevelser, så får barnet udvidet sin sprogforståelse og forståelse af verden. Barnet får også lagt grundlaget for det talte sprog.

Krop, sanser og bevægelse

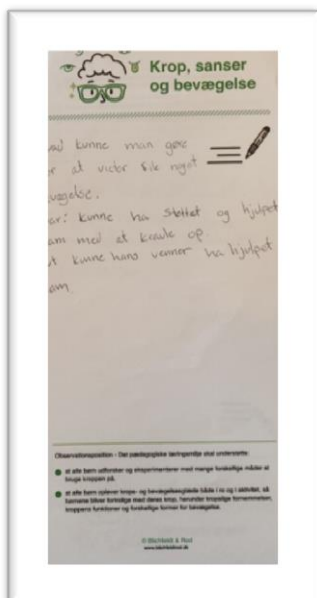
”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksioner over praksisfortælling 1:

Vores pædagogiske læringsmiljø på legepladsen ligger meget op til, at børnene bruger deres krop. Der er klatrestativer, rutsjebaner, cykler og mooncars, sandkasse-legetøj mv til rådighed. Børnene kan udvikle både deres grov- og finmotorik. I eksemplet her bliver der kørt på mooncar (grov-motorik), og der bliver leget med sandkasse-legetøj (grov- og finmotorik). I forlængelse af drengenes leg med ”vandrør” kunne vi for eksempel have lavet en stafet på mooncars, hvor børnene skulle flytte ”vandrør”. På den måde kunne der komme mere bevægelse

ind i legen.

Refleksion over Praksisfortælling 2.

Hvordan brugte B sine sanser?

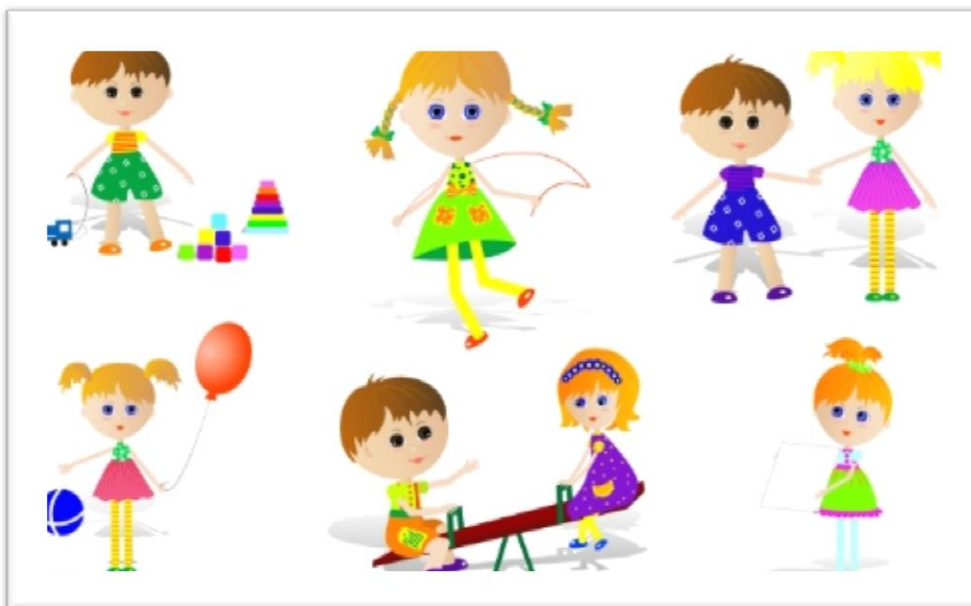
Han brugte dem til at mærke fjerne og til at smage på dem. Han kiggede også, når de fløj.

Vi kan i fremtiden lege flere puste lege og øve mundmotorikken. Der sker masser af bevægelse, når fjerene skal jagtes gennem stuen. Det kan også være, at man støder ind i hinanden og får mærket sin muskel-led-sans og en fornemmelse af, hvor jeg selv går til.

Var der bevægelse i aktiviteten?

Aktiviteten var som udgangspunkt tænkt som træning af finmotorikken. Barnet klippede masken, holdt på lim og blyant, skulle fange fjer i posen og lime på. Aktiviteten udviklede sig sanseligt og kunne have fortsat og blevet mere grovmotorisk ved at vi hoppede, løb, rullede, kravlede efter fjer eller andre lette/bevægelige materialer.

Eller udviklet sig mere sanseligt ved eks. at vi smagte/fornemmede andre ting i munden, mærkede med fingrene, brugte ørene og tingene har en lyd osv.

Natur, udeliv og science

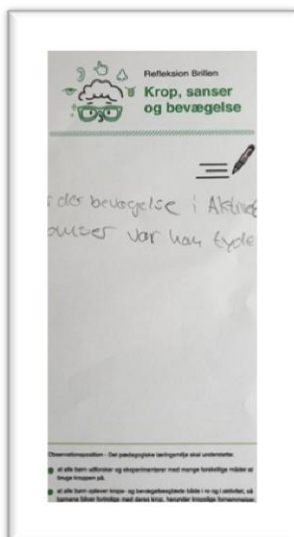
”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksioner over praksisfortælling 1:

Drengene i denne praksisfortælling fandt en uforstyrret plads ved bordene under halvtaget, hvor de kunne lege. Nogle andre børn kørte forbi og deltog i korte øjeblikke i legen. Vores legepladsen er indrettet, så børnene kan fordele sig og lege uforstyrret i små grupper: i forskellige legehuse, bag buske, ved udendørs legekøkken, på bakken osv.

I forlængelse af drengenes leg fra praksisfortællingen kunne vi have lavet et forløb med vandrør eller vores vandbane og på den måde have inddraget science.

Refleksion over Praksisfortælling 2

Hvordan kan science tænkes ind i din praksisfortælling?

Følge barnets optagethed af at fjerne svævede og undersøge om alle fjerne kunne svæve eller det kun var de små. Har vi andre ting på stue der kan svæve. Lave sæbebobler, kaste med papir-fly. Det at puste til fjerne og undersøge, hvad der sker. Er den let, tung og falder den langsomt eller hurtigt.

Kunne aktiviteten foregå udenfor?

Når noget skal undersøges og barnet viser interesse for det, så bliver de i aktiviteten i længere tid og vi støtter barnets nysgerrighed og dermed læring.

Hvad kan vi få til at svæve udenfor – eksempelvis når vi slipper det oppe fra tårnet ved rutsjebanen. Kan sten, blade, pinde svæve? og hvad sker der, hvis de er våde eller det blæser?

Kultur, æstetik og fællesskab

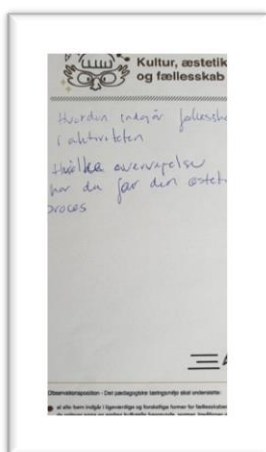
”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Refleksion over Praksisfortælling 1:

”Hvorfor faldt valget på ” postkasselegen” i forhold til børnefællesskabet?

Postkasselegen gør det muligt for alle børn, at deltage og få oplevelsen af, at være en del af noget.

Hvilke overvejelser gjorde du dig i forhold til børnefællesskabet?

Vi igangsætter jævnligt DGI-lege på legepladsen, hvor vi først ringer med en klokke for at fange børnenes interesse, og for at sætte dem ind i legens regler. Mange af børnene kan godt lide disse fælles aktiviteter. De er med i et fællesskab med andre børn og sammen med de voksne.

Refleksion over Praksisfortælling 2

Hvordan indgår fællesskab i aktiviteten?

Hvilke overvejelser har du omkring den æstetiske proces?

Aktiviteten tog udgangspunkt i fastelavnsudsmykning, og herved får barnet kendskab til en tradition, der har rødder tilbage i den danske kultur.

Samtidig var der fokus på processen omkring at klippe og klistre. Der var valgt materialer og mulighed for at afprøve disse, men det kunne også udvides til andre materialer, som havde givet et helt andet udtryk og oplevelse. Denne variation er vigtig at huske, så barnets nysgerrighed, fantasi og kreativitet stimuleres.

Evalueringskultur

Vi evaluerer løbende vores praksis hver måned på vores læreplansmøder.

Det materiale, vi samler der, og de refleksioner vi tager med os, vil vi tage med os på de fælles personale-møder engang hver sjette måned.

Vi vil løbende udvikle vores evalueringsform. Vi ser det som en proces, hvor vi starter stille op, så alle kan være med, og vi får det godt ind under huden.

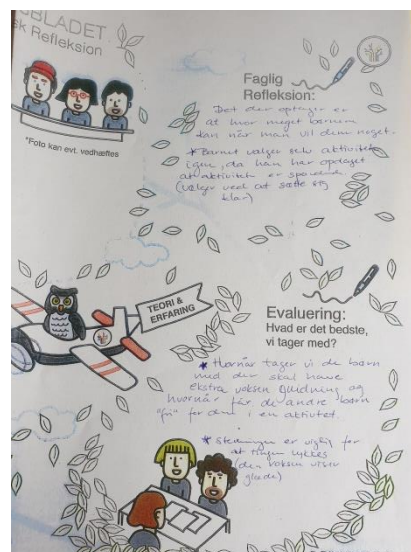
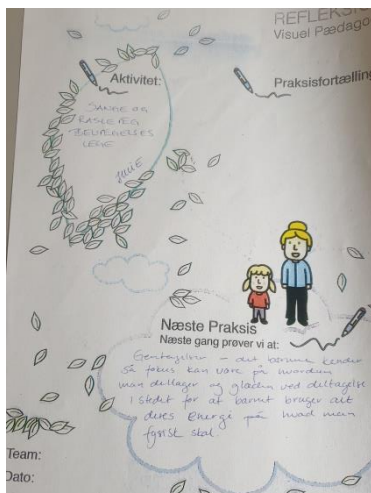
Det er vigtigt for os, at vi, i denne proces øver, at stille de åbne og nysgerrige spørgsmål – så vi hele tiden bliver klogere på hinandens praksis. Vi skal hele tiden have barnet i fokus og se, hvordan vi som voksne, kan udvikle vores praksis til fordel for barnet/børnene.

Vi arbejder hele tiden aktivt med det pædagogiske grundlag, ved at lade de enkelte områder, danne grundlag for praksisfortællingen. Derved kommer der nye perspektiver på de enkelte områder, som senere skrives ind.

Maglemuen er også et levende hus, hvor personalet løbende bliver uddannet. Den nye viden der kommer ind i huset, og bliver en del af praksis, vil også løbende skrives ind i læreplanen.

Vores pædagogiske grundlag skal også løbende revideres. Vi skal se, om det afspejler sig i vores evalueringer, og i takt med, at vi hele tiden bliver klogere på vores praksis, så udvikles det pædagogiske grundlag.

Den styrkede pædagogiske læreplan er et dynamisk værktøj, der støtter os i, hele tiden at stille skarpt på vores pædagogiske grundlag og vores praksis.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

[Pædagogisk læreplan](#)

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC